

Economie

‘Particuliere beveiliging kan agent

Bezuinigen? De beveiligingsbranche ruikt zijn kans. De duur betaalde agent is vaak helemaal niet nodig.

Door Menno van Dongen, Elsbeth Stoker

SCHIEDAM/AMSTERDAM ‘Het enige wat ik nog hoeft te weten, is het adres waar de offerte naar toe kan’, zegt Richard Franken (50). De commercieel directeur van Trigion, het grootste beveiligingsbedrijf van het land, wrijft in zijn handen bij de gedachte aan de vijfhonderd nieuwe *animal cops*.

Want waarom zou je duurbetaalde agenten inzetten, als je een goedkopere particuliere beveiliging op een mishandeld dier kunt afsturen?, redeneert hij. ‘Wij hebben nu al beveiligers die getraind zijn op milieudelicten. Ze zijn beëdigd als buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) en kunnen dus ook een proces verbaal opmaken.’

Franken en zijn collega's zien het nieuwe kabinetsbeleid helemaal zitten. ‘Ik verwacht dat er een nieuwe wind gaat waaien, waarbij meer oog is voor slimme oplossingen.’

De ‘slimme oplossingen’ waar het hier over gaat, is het uitbesteden van overheidstaken aan particuliere beveiligers. Denk aan de inzet van beveiligers bij de arrestantenzorg en in de gevangenis, of bij snelheidscontroles. Denk aan straatcoaches die een deel van het toezicht op straat overnemen. ‘Wij bewaken bijvoorbeeld al de plaatsen delict. Waarom zou je daar een dure diender voor inzetten?’, vraagt Franken – zelf oud-agent – zich retorisch af.

Volgens hem kost een beveiliging 30 euro per uur. Dat is de helft van wat

de overheid kwijt is aan een agent, stelt hij. Maar dan rekent hij wel de overhead mee. Beveiligers zijn niet alleen goedkoper dan ambtenaren, ze zijn ook nog eens flexibeler inzetbaar en ze kunnen eenvoudiger worden ontslagen. Dat komt doordat ze niet in dienst zijn van de overheid.

De commercieel directeur – grijzend haar, paarse blouse en druk gebarend als hij zijn verhaal vertelt – zit in zijn kantoor op de twaalfde verdieping in de Rotterdamse haven. Vanuit het raam zijn grote zeeschepen te

Beveiligers zijn makkelijker te ontslaan en flexibeler

zien, beneden op straat rijdt zo nu en dan een Trigion-autootje voorbij.

Zijn bedrijf is al verantwoordelijk voor de beveiliging in de haven. Wat hem betreft, zijn er de komende jaren nog veel andere interessante projecten binnen te slepen, vooral in het publieke domein.

Franken baseert zijn enthousiasme op de wens voor meer blauw op straat en het regeerakkoord. Hierin staat onder meer dat het kabinet de ‘privatisering zal voorbereiden van voor het gevangeniswezen relevante taken’. Het doel is ‘versobering en kos-

teneffectiviteit’. Volgens bronnen in Den Haag komt er mogelijk een experiment in een of enkele gevangenis. Als de experimenten een succes zijn, wordt dit op grotere schaal ingevoerd, is het idee.

Daarnaast zijn er ‘snuffelgesprekken gaande over het uitbesteden van politietaken tussen de politie en de VPB, de branchevereniging van beveiligers. Het aantal straatcoaches dat zijn bedrijf levert aan gemeenten is de afgelopen jaren verdrievoudigd, naar 1.000 man. Blauw op straat werkt, stelt Franken. ‘Het hoeft echt geen dure agent te zijn. Al is het een bezorgde buurtvader die dagelijks toezicht houdt. Door gereguleerd toezicht daalt de criminaliteit.’

Lobbymachines

De opmars van de particuliere beveiliging in het publieke domein is een onontkoombare beweging, stelt ook Ronald van Steden. ‘Zeker in tijden dat je wilt bezuinigen.’ Hij is als bestuurskundige verbonden aan de Vrije Universiteit en gespecialiseerd in politie en veiligheid.

In Nederland maken, naast Trigion, Securitas en Group4Securicor de dienst uit. Trigion is onderdeel van Facilicom en actief in meerdere Europese landen (36 duizend werknemers). Concurrent Securitas werkt in 30 landen (215 duizend werknemers). Group4Securicor heeft vestigingen in 120 landen (600 duizend werknemers). ‘Dit zijn gigantische bedrijven met een actieve lobbymachine om hun takenpakket uit te breiden en een voet tussen de deur te krijgen bij de overheid’, zegt Van Steden.

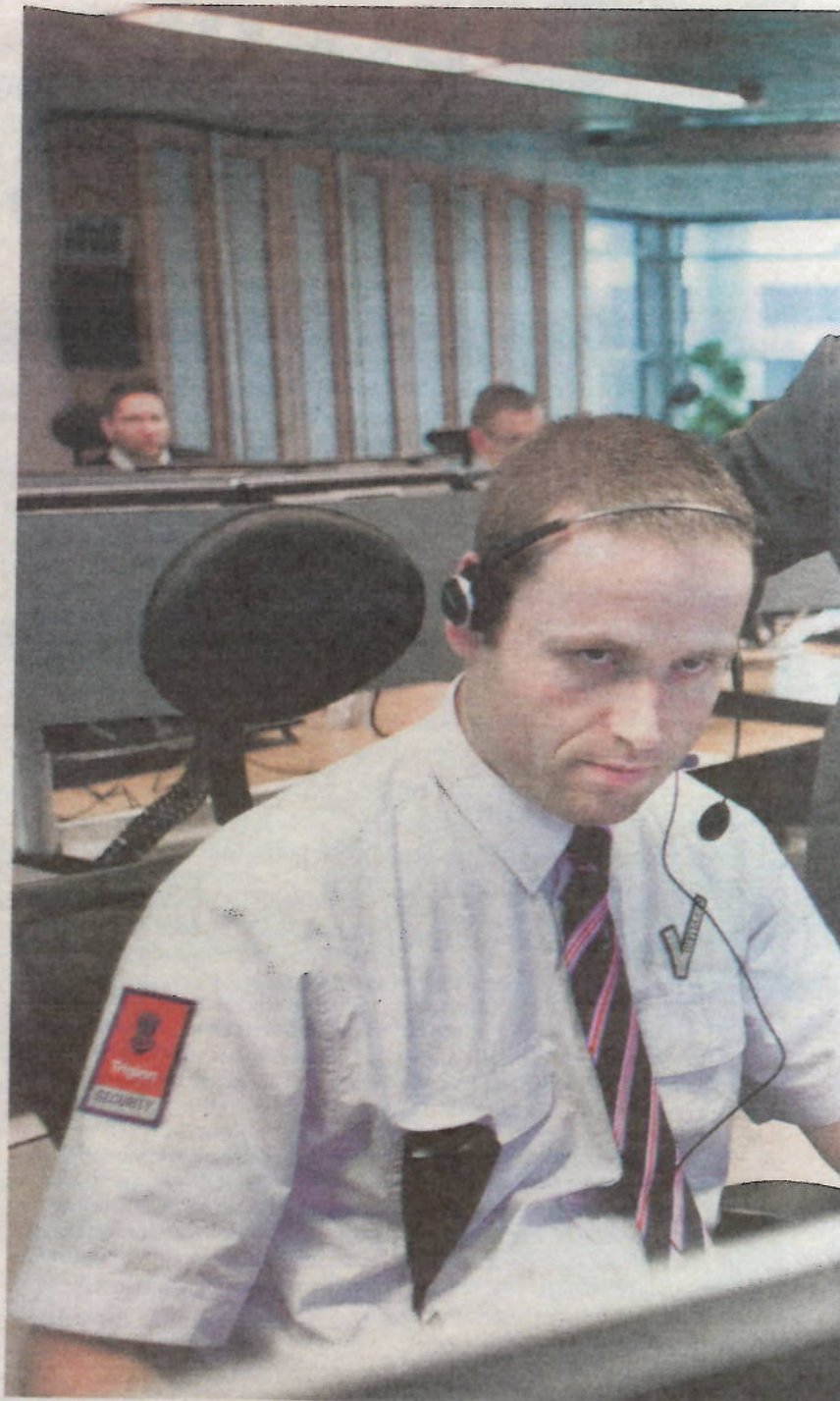
In Nederland begint de geschiedenis van de particuliere beveiligingssector in de jaren tachtig. Sindsdien heeft het een enorme vlucht genomen, inmiddels telt Nederland zo’n 35 duizend beveiligers. Ter vergelijking: er zijn ongeveer 55 duizend agenten.

Het begon met onvrede onder ondernemers die vonden dat de politie te weinig prioriteit gaf aan bedrijfsinbraken. Om hun bedrijven toch te beschermen, huurden ze gezamenlijk beveiligers in die hun bedrijventerreinen in de gaten hielden. Inmiddels zijn de blauwe of zwarte pakken met een zilveren V op de borst overal te vinden in het bedrijfsleven: van winkels tot recepties en Schiphol.

De laatste jaren is de rekeruit, mede omdat steeds meer taken van de traditionele beveiliging worden overgenomen door camera's en andere technische snuffes. Om verder te groeien, is de branche op zoek naar nieuwe markten. Sinds een jaar of tien richt de sector daarom zijn ogen op het overnemen van overheidstaken.

Inmiddels hebben de beveiligers voet aan de grond gekregen bij onder meer asielzoekerscentra en sommige gevangenis en politiekorpsen. Zo voerden ze tot voor kort ondersteunende taken uit bij de politie in Lelystad, die kampte met een personeelsgebrek in de arrestantenzorg. Maar ook de politie in Rotterdam maakt gebruik van de diensten van Trigion.

De precieze omvang van deze trend is onduidelijk. Volgens Franken is de politie terughoudend met het uit handen geven van ‘taken en budget’. Maar veel gemeenten hebben er wel oren naar. ‘Badplaatsen waar het in de zomer heel druk is, huren ons bij-

Commercieel directeur Richard Franken in de meldkamer van beveiligingsbedrijf gaat uitbesteden aan de particuliere beveiligingsbranche, die denkt zeker dezelfde

voorbeeld in.’ Ook in het gevangeniswezen is het normaler geworden, stelt hij.

Hoe normaal? Dat blijft geheimzinnig. Waar Franken zegt dat inmiddels al meer dan de helft van gevangenispersoneel gedetacheerde beveiligers zijn, zegt de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) dat hier geen recente cijfers van zijn en dat het beleid erop is gericht het aantal externen zo klein mogelijk te houden. Volgens de laatste cijfers van de DJI telde de sector in 2008 700 ingehuurd beveiligers.

Daarnaast zouden er veel particuliere beveiligers bij de Directie Bijzondere Voorzieningen werken. Daaronder vallen detentiecentra voor illegale vreemdelingen en uitzetcentra. Ze worden beheerd door de overheid, maar een groot deel van het personeel is in dienst van externen. Volgens

een artikel uit 2008 uit *Signaal*, het bedrijfsblad van Group4Securicor, mochten hun bewakers in het detentiecentrum in Alphen aan den Rijn, dat momenteel wordt verbouwd, in geval van nood zelfs geweld gebruiken.

‘Het ligt politiek gevoelig’, zegt Van Steden, om de geheimzinnigheid te verklaren. Immers: is het wenselijk dat overheidstaken overgenomen worden door commerciële partijen? Bij het beantwoorden van deze vraag spelen ideologische overwegingen een grote rol.

Principeel verkeerd

Reguliere gevangenisbewaarders, FNV Bondgenoten en experts reageren kritisch op deze trend. Ze vinden het bijvoorbeeld principeel verkeerd dat de overheid de zorg voor bijvoorbeeld gedetineerden uit handen geeft aan commerciële partijen. Dat zou de kans op een succesvolle terugkeer in de samenleving verkleinen. Daar komt bij dat de beveiligers ‘slechts’ een mbo-2-diploma hebben en onvoldoende voorbereid zouden zijn op situaties die ze op in cellen tegen kunnen komen.

‘Detentie moet meer zijn dan mensen opsluiten’, zegt Gerard de Jonge, bijzonder hoogleraar detentierecht in Maastricht. ‘Er zijn juist beter betaalde, goed opgeleide bewaarders nodig om de kans op resocialisatie te vergroten.’ (Zie inzet.)

“
Wij willen niet dat de gevangenisdirecteur ook een ondernemer is, zoals in Amerika

Exclusief

Adverteren? Bel 020 562 62 00

UW PORTEMONNEE
ZEGT JA

UITVERKOOP
TOT 80% KORTING

VOS INTERIEUR
VOS

21 T/M 24 OKT
VOSINTERIEUR.NL

LAAN CORPUS DEN HOORN 100
GRONINGEN T050 5244 244

Metalen Combirek
voor CD's, DVD's,
boeken etc

- Schappen vrij indeelbaar
- Op maat gemaakt, max. hoogte 295 cm
- Gelakt in RAL-kleur naar keuze

Afgebeelde rek:
265 x 330 x 20 cm (hxbxd),
80 schappen, wit gelakt

Prijs € 1500,-
Franko huis, incl. montage

CD-REK.NL

06 - 53 96 91 57

Voor meer informatie over
advertentiemogelijkheden,
kijk op www.persgroepadvertising.nl/exclusief
of bel de Persgroep Advertising (020) 562 6200

vaak vervangen'

Trigion in de Rotterdamse haven. Nederlandse beveiligingsbedrijven hopen dat het kabinet veel meer overheidstaken kwaliteit te kunnen leveren. Foto Arie Kievit

'Misschien zitten er wel adders onder het gras'

Vertegenwoordigers van werknemers in het gevangeniswezen zien weinig in de plannen van de overheid. 'Misschien willen ze op deze manier goedkoper personeel inhuren? Als dat zo is, moet het nieuwe kabinet dat eerlijk zeggen', zegt Bert Koops, voorzitter van de overkoepelende organisatie van ondernemingsraden. De kans is groot dat dit de bedoeling is. Onderzoekers van de Stichting Nederlands Economisch Instituut rekenden enkele jaren geleden al uit dat de overheid 20 procent op de personeelskosten kan besparen als bewaarders die nu ambtenaar zijn worden vervangen door werknemers van een particulier bewakingsbedrijf. Ook vakbond FNV Bondgenoten maakt zich zorgen over de trend dat steeds meer beveiligers werk doen dat voorheen door politie-, gemeente- of gevangenispersoneel werd gedaan. 'In bijvoorbeeld een asielzoekerscentrum of een gevangenis maak je dingen mee waarvoor je niet bent opgeleid', zegt Yolanda Reus, vakbondsbestuurder van de beveiligingssector. 'Een beveiligder kreeg onlangs te maken met een asielzoeker die uit frustratie zijn kind de lucht in gooide. Hoe ga je daarmee om als je alleen je mbo-2 beveiligingsopleiding hebt?'

Maar er zijn ook voorstanders van deze ontwikkeling. 'Ik was in het verleden altijd negatief over privatisering', zegt de Tilburgse emeritus-hoogleraar strafrecht Anton van Kalmthout. 'Maar in een aantal gevallen in het buitenland blijkt het wel degelijk succesvol. Zeker als het gaat om gevangenen die weinig bewaking nodig hebben. Waarschijnlijk werken particuliere organisaties efficiënter dan de toch wat logge overheid.' 'Misschien zitten er er adders onder het gras. Ik wil niet dat het uiteindelijk leidt tot versoering van het programma voor gedetineerden of minder investeringen in resocialisatie.'

stander van een Amerikaans model waarin de directeur van de gevangenis ook een ondernemer is.' Met het regeerakkoord in gedachten droomt hij in ieder geval al weg. Zijn wens: een overheidsopdracht om 25 jaar een gevangenis te beheren. Want Trigion heeft niet alleen beveiligers in de aanbidding. Het is onderdeel van Facicom, een bedrijf dat ook een catering-, een schoonmaak- en een bouwbedrijf heeft. Hij en zijn collega's zijn al vijf jaar bezig om de geesten én de wetgeving rijp te ma-

Wat Franken betreft, is er met het opleidingsniveau van zijn beveiligers niets mis. 'Als je een allround beveiligder wilt, dan heeft hij een tweejarige opleiding gehad. Voor de werkzaamheden die onze beveiligers doen zet de politie ook geen zwaar gekwalificeerd personeel in. Qua niveau zijn de beveiligers en de gemiddelde wijkagent redelijk aan elkaar gewaagd.'

Voor het doorschieten van de commercie is hij niet bang. 'Wij vinden dat de regie in handen moet blijven van de overheid. Wij zijn geen voor-

ken voor zo'n overheidsopdracht. Via lobbywerk en overleg met de belangrijkste partijen hoopt hij dat dit plan binnenkort serieus wordt opgepakt. 'We hebben nu al een panklaar verhaal', zegt hij. 'We kunnen zo een gevangenis neerzetten. En als hier over 25 jaar geen behoefte meer aan is, dan verbouwen we het gebouw gewoon, bijvoorbeeld tot een bejaardenhuis. Tralies eruit, de muurtjes anders neerzetten, bloemen erin en de gevangenispoort vervangen door een park.'

ANP

INTERVIEW BEN RIJGERSBERG, DIRECTEUR COLO

'Discriminatie bij stages in mbo is verleden tijd'

Autochtone en allochtone mbo-leerlingen maken evenveel kans als zij solliciteren naar een stage. Door Eileen Ros

AMSTERDAM Er is geen sprake meer van discriminatie van allochtone mbo'ers bij het verwerven van een stageplek. In verhouding beginnen evenveel allochtone als autochtone leerlingen hun mbo-opleiding direct met een stage. Dat blijkt uit onderzoek van kennisinstituut beroepsonderwijs COLO.

Directeur Ben Rijgersberg is 'geweldig opgelucht' over de veelbelovende cijfers. 'Het is goed te weten dat eenieder gelijk wordt behandeld. Zoals het hoort.'

Discriminatie is moeilijk te meten. Hoe zeker bent u van uw zaak? 'Het staat vast dat er evenveel allochtone als autochtone leerlingen een stageplek vinden bij het begin van een mbo-opleiding. Dat is eenvoudig te meten. Wat we niet weten, is het aantal pogingen dat daaraan voorafging. Wellicht dat daar enig verschil optreedt. Maar we vermoeden van niet. Er zijn de afgelopen jaren vrijwel geen meldingen bij ons binnengekomen over leerwerkplekken die discrimineren.'

Wat is de reden voor deze afname van discriminatie? 'Voorlichting. Leerwerkbedrijven krijgen tegenwoordig cursussen over discriminatie. Daarin leren ze over de ins en outs en de consequenties voor hun bedrijf. Sinds kort kan de erkenning van een leerbedrijf worden ingetrokken wanneer sprake blijkt van discriminatie. Ook krijgen leerlingen die moeilijk in staat zijn een leerbaan te vinden extra begeleiding vanuit school. 'Bij allochtone mbo'ers is sprake van een enorme vooruitgang. Cultuurverschillen en taalachterstanden, waar de groep vroeger op werd afgerekend, komen minder voor. Er is gewoonweg geen verschil meer tussen een allochtone en autochtone leerling.'

Dat vinden stagebedrijven schijnbaar ook. Toch zouden met name bouwbedrijven onderscheid maken.

LANDSBANKI

Onderzoek naar top

Een speciale aanklager heeft in IJsland het onderzoek geopend naar de top van de Landsbanki, de bank die in Nederland actief was onder de naam Icesave. IJsland had veel van zijn welvaart te danken aan de drie grote banken Landsbanki, Kaupthing en Giltinir, maar toen die tijdens de financiële crisis ten onder gingen, brachten ze het land naar de rand van de afgrond. Een vuistdik rapport legde in april de schuld bij de voormalige eigenaren en leidinggevendenden van de banken. Als de voormalige topbankiers schuldig worden bevonden, hangt hun zes jaar cel boven het hoofd.

Ben Rijgersberg

'Bouwbedrijven zitten veelal op het platteland. Die hebben minder kennis van de stadscultuur van leerlingen met een diverse afkomst. Wellicht dat dit tijdens solliciteren of omgang obstakels oplevert. Maar van forse discriminatie is ook hier geen sprake. Allochtone leerlingen komen wel minder snel terecht in de bouw. Administratieve beroepen, alsook stageplekken in de horeca en handel zijn bij deze vaak stadse groep meer in trek.'

Een apart antidiscriminatiebeleid is overbodig?

'Daar streven we naar. Het onderzoek is uitgevoerd tijdens de economische recessie. Dus ook wanneer leerwerkplekken schaars zijn, en bedrijven uit meer stagiairs kunnen kiezen, blijkt nauwelijks sprake van discriminatie. Natuurlijk, discriminatie komt voor en zal helaas altijd ergens opduiken. Maar als incident. Niet als vanzelfsprekendheid. 'Ben Rijgersberg hoopt dat er in de toekomst helemaal geen onderscheid meer wordt gemaakt tussen allochtoon en autochtoon. 'Je hebt een Nederlander en een Nederlander. Dat zien bedrijven ook.'

Verschil in de bouw

Allochtone mbo-leerlingen zouden meer moeite hebben met het vinden van een stage dan autochtone studenten. Met name in de bouwsector zou sprake zijn van discriminatie. Zo bleek 2005 uit een rapport van de Universiteit Utrecht dat slechts 15 procent van allochtone leerlingen een kans maakt op een uitnodigingsgesprek in de bouwsector, tegen 41 procent van de schoolieren met een Nederlandse naam. In de detailhandel en in de horeca zouden de verschillen veel kleiner zijn. Uit de cijfers van de barometer van het kenniscentrum COLO blijkt nu dat net zoveel allochtone als autochtone leerlingen bij aanvang van de studie een stageplek hebben gevonden.

ABN AMRO EN FORTIS

Onvrede over cao

Het gaat weer langer duren voordat de staatsbanken ABN Amro en Fortis zijn samengevoegd. Het goedkeuren van een cao voor de nieuwe bank is door de FNV Bondgenoten en de CNV Dienstenbond met twee weken vooruit geschoven. De bonden willen de tijd benutten om werknemers 'beter te informeren'. Veel oud-medewerkers van Fortis zijn tegen de nieuwe cao omdat daarvoor de oude arbeidsvoorwaarden van ABN Amro als uitgangspunt zijn gekozen. Het voormalige Fortis personeel krijgt daardoor een minder royale variabele beloning maar een betere pensioenregeling.